

ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอในประเทศไทย

นายวันเฉลิม มณีโกศา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974 - 562 - 403 - 9

010276

i 15572924

LEADER BEHAVIOR CHARACTERISTICS
OF
DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN THAILAND

Mr. Wunderm Maneepoka

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์ในในประเทศไทย

โดย นายวันเคิม มณีโกศา

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ณีรณีภา คุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย คันทีเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ณีรณีภา คุปรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอในประเทศไทย
ชื่อนิสิต นายวันเต็ม มณีโกศา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ณัฐนิภา สุปรังค์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมผู้นำระหว่างกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งก่อน พ.ศ.2509 กับกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งหลัง พ.ศ.2509

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งก่อน พ.ศ.2509 กับศึกษานิเทศก์อำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งหลัง พ.ศ.2509 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์อำเภอประจำกิ่งทุกคน จำนวน 647 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบ (Checklist) ตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมผู้นำ แบบสอบถามนี้ได้ดัดแปลงมาจาก

ของ ชูทซ์ (Schutz) การส่งแบบสอบถามไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง และ นำส่ง รับผิดชอบตนเองส่วนหนึ่ง ได้รับแบบสอบถามคืนมา 612 ฉบับ จากจำนวน 647 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.57

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การเบี่ยงเบน มาตรฐาน และทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษาธิการอำเภอ ในประเทศไทยด้านการแสดงออกในการรวมกลุ่มประสานสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมด้านความต้องการรวมประสานสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมีพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านความต้องการการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมการแสดงออกซึ่งความรักใคร่ผูกพัน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านความต้องการความรักใคร่ผูกพันอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน
2. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษาธิการอำเภอที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งก่อน พ.ศ. 2509 กับศึกษาธิการอำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งหลัง พ.ศ. 2509 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Leader Behavior Characteristics of District Education Officers in Thailand

Name Mr. Wunderm Maneepoka

Thesis Advisor Natnipa Cooperat, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1982

ABSTRACT

The Purposes of the Study:

1. To investigate the leader behavior characteristics of district education officers in Thailand.
2. To compare the leader behavior characteristics of district education officers who have been appointed before and after B.E.2509.

Procedures:

The population of the study comprised all District education officers in Thailand, totalling 647.

The instrument used in the collection of data were questionnaires, each of which consisted of two parts : a check-list for informant's personal data, and a rating scale for informant's opinion

concerning the leader behavior characteristics that was a modified Schutz's FIRO - B questionnaire. Six hundred and forty-seven questionnaires were distributed by mail and making direct contact. Six hundred and twelve or 94.57 percent were returned.

The collected data analysed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

Findings:

The findings of this study indicated as follows :

1. The leader behavior characteristics of District Education Officers were medium expressed inclusion, low wanted inclusion, medium expressed control, medium wanted control, medium expressed affection, and medium wanted affection.
2. There was no significant differences between the leader behavior characteristics of District Education officers who have been appointed before and after B.E. 2509.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความกรุณาเป็นพิเศษจาก อาจารย์
ดร.ณัฐนิภา คุณรัตน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ความรู้และกำลังใจแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

วันเคิม มณีโกศา

16 พฤษภาคม 2526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
2. ข้อเขียน ทฤษฎีและงานวิจัย.....	8
ความเป็นมาของศึกษาศึกษาการอำเภอ.....	8
บทบาทของศึกษาศึกษาการอำเภอ.....	12
ความหมายของผู้นำ.....	16
แนวทางการศึกษาผู้นำ.....	19
ประเภทของการเป็นผู้นำ.....	21
ลักษณะพฤติกรรมผู้นำ.....	25
ศึกษาศึกษาการอำเภอกับลักษณะพฤติกรรมผู้นำ.....	30
ผลการวิจัยของต่างประเทศ.....	38
ผลการวิจัยภายในประเทศ.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล.....	43
กลุ่มประชากร.....	43

หน้า ๖๕ ข้อความ เก่งๆ ไม่ค่อย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
การอภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก. หนังสืออ้างอิง.....	83
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	85
ภาคผนวก ค. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	89
ประวัติผู้เขียน.....	95

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรในเขตการศึกษา.....	44
2. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเขตการศึกษาและกลุ่มประชากร.....	53
3. เกณฑ์แบ่งระดับลักษณะพฤติกรรมผู้นำ.....	56
4. จำแนกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศของกลุ่มประชากร.....	58
5. จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มอายุของกลุ่มประชากร.....	59
6. จำแนกผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิของกลุ่มประชากร.....	60
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์อำเภอ และกลุ่มประชากร.....	61
8. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเกณฑ์การบรรจุให้ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์อำเภอ ก่อน / หลัง พ.ศ. 2509.....	62
9. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ.....	63
10. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอกลุ่มบรรจุก่อน พ.ศ.2509.....	64
11. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอกลุ่มบรรจุหลัง พ.ศ.2509.....	65
12. เปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอกลุ่ม บรรจุก่อน พ.ศ. 2509 กับกลุ่มบรรจุหลัง พ.ศ.2509.....	66
13. คะแนนของแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้.....	89